અર્હં નમઃ

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

सा विद्या या विमुक्तये

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન વિશારદ

Answer sheet

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

2020-21

1

એનરોલમેન્ટ નંબર -

ગામ - ૨

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	આત્મ-સમાધિ
(૨)	મોહરૂપ
(૩)	ચંપાનગરી માં
(૪)	ભવ્ય
(૫)	ઓડકાર
(૬)	પાપમય
(૭)	જૈન ધર્મ
(૮)	પ્રભવસ્વામી
(૯)	રાગ અને દ્વેષ
(૧૦)	ગોચરી
(૧૧)	અંતરમુહૂર્ત / अपूर्वकरण
(૧૨)	શ્રુતજ્ઞાન
(૧૩)	અનભિગ્રહિક
(૧૪)	સિદ્ધિરૂપી
(૧૫)	અભંડા
(૧૬)	ઈર્યાસમિતિ
(૧૭)	શ્રીઋષભદત્ત શેઠ
(૧૮)	ધર્મ-અધર્મ ને
(૧૯)	વર્તમાન જોગ
(૨૦)	શ્રીમદ્ રત્નશેખરસૂરિ

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	ગુણો નું
(૨)	શ્રી શય્યંભવસૂરિ
(૩)	અનેકાંત નો
(૪)	મોટા ભય નો
(૫)	મરુદેવા માતાએ
(૬)	પ્રમત્ત સંયત
(૭)	પાર્શ્વનાથ
(૮)	જિનેશ્વર ભગવંતો ને નમસ્કાર / માંગલિક
(૯)	સમકિત્વ નું
(૧૦)	જગતગુરુ ની
(૧૧)	આનંદ માં
(૧૨)	કંપક છે
(૧૩)	મોહથી ગ્રસ્ત સંસાર બુદ્ધિ ના
(૧૪)	ગ્રંથિભેદથી
(૧૫)	સુધર્માસ્વામી ની
(૧૬)	આગતિ દ્વાર
(૧૭)	સત્વરં
(૧૮)	લેશ્યા / લેશ માત્ર
(૧૯)	પર્વત ના શિખર
(૧૦)	દ્રષ્ટિ દ્વાર
(૧૧)	તણખા થી
(૧૨)	પદો વડે
(૧૩)	ગયા છે
(૧૩)	સાંશયિક
(૧૪)	જીભવાળા
(૧૫)	જાણતું
(૧૬)	સર્પ નું
(૧૭)	તકલીફ
(૧૮)	સ્મરણ કરે છે
(૧૯)	ફૂલ
(૨૦)	સાંભળો

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	કાંઠા ને
(૨)	સંક્ષિપ્ત
(૩)	ધાર
(૪)	નારકો / નારકી

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	6	(૬)	5
(૨)	1	(૭)	4
(૩)	10	(૮)	8
(૪)	9	(૯)	7
(૫)	2	(૧૦)	3

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	30
(૨)	9
(૩)	111
(૪)	6
(૫)	62
(૬)	24
(૭)	180
(૮)	44
(૯)	147
(૧૦)	64

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર	
(૧)	✓	(૧)	21	૨૧
(૨)	✓	(૨)	6	૬
(૩)	✓	(૩)	15	૧૫
(૪)	X	(૪)	7	૭
(૫)	X	(૫)	2	૨
(૬)	✓	(૬)	19	૧૯
(૭)	X	(૭)	10	૧૦
(૮)	X	(૮)	18	૧૮
(૯)	✓	(૯)	12	૧૨
(૧૦)	X	(૧૦)	22	૨૨

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ______________________ તપાસનારની સહી ______________________

પ્રશ્ન - ૮

૧. સાધુ છ કારણો થી જ આહાર કરે છે. અન્યથા સાધુ આહાર ન કરે. એ આહાર પણ બધા ઘ
થી થોડો-થોડો લઈ ને જીવન નિર્વાહ કરેછે. નહિં તો વધારે વ્રત-પચ્ચક્ખાણ માંજ જીવન વ્યતિત થ
હોય છે. છ કારણો-(૧) સંયમ નિર્વાહ માટે આહાર કરે. (૨) ક્ષુધા વેદના ને (ભૂખને) શાંત કરવા મા
(૩) ઈર્યાસમિતિ ના શુધ્ધ પાલનાર્થે કરે. (૪) જીવ રક્ષા કરવા માટે કરે. (૫) ધર્મ-ધ્યાન અથવા
શુભ ધ્યાન માં સ્થિરતા જાળવવા માટે કરે. (૬) વડીલો નો વિનય કરવા તથા એમની વૈયાવચ્ચ
કરવા માટે સાધુ આહાર કરે છે.

~o~ ~o~ ~o~

૨. કુદેવ-કુગુરુ અને કુધર્મ ને વિષે જે દેવ-ગુરુ-ધર્મ ની બુધ્ધિ હોવી તે વ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે. એવી બુ
સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય ને જ હોય છે. અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ મોહરૂપી છે એટલે અજ્ઞાન તુલ્ય છે. મિથ્યાત્વ નાં પ્રકાર ૫
(૧) અભિગ્રહિક મિ. - પરંપરાથી ચાલ્યા આવતા ધર્મ ને જ સાચું માનવું તે. (૨) અનભિગ્રહિક મિ. - બધા જ
સાચા છે એવી સમજણ કે બુધ્ધિ તે. (૩) આભિનિવેશિક મિ. - હું જે કહું છું (મને જે રૂચે છે) તે જ ધર્મ
સાચો એવી બુધ્ધિ તે. (૪) સાંશયિક મિ. - વસ્તુઓનું સ્વરૂપ જે રીતે કહ્યું છે. તેજ રીતે હશે કે બીજી ર
હશે? એવી શંકા તે. (૫) અનાભોગિક મિ. - અસ્પષ્ટ ચૈતન્યવાળા અસંજ્ઞી જીવોને જે મિથ્યાત્વ મોહની
નો ઉદય તે. આમાંથી પ્રથમ ચાર વ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે. જ્યારે છેલ્લું અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે.

૩. કર્મો વિગેરે ના કારણે જીવો દુઃખી થાય - દંડાય તે દંડક કહેવાય છે. જીવોના પુદ્ગલો નો
વિવિધ ગતિ-જાતિ ના રૂપો કરી દંડાવું પડે છે. ક્યારેક અનુક્રમે નિગોદ માં, સ્થાવર એકેન્દ્રિય માં
વિકલેન્દ્રિય માં, ગર્ભજ તિર્યંચ માં, નરકગતિ માં, દેવ ગતિ માં અને મનુષ્ય ગતિ જીવ દુઃખી થાય
દંડાય છે. ગતિ ની અપેક્ષાએ વિચાર કરતાં - નારકી નો - ૧ દંડક, તિર્યંચ ના - ૯ દંડક (પૃથ્વીકાય
સ્થાવર ના - ૫ + વિકલેન્દ્રિય ના - ૩ + ગર્ભજ તિર્યંચ નો - ૧ = ૯). મનુષ્ય નો - ૧ દંડક અને દેવ ના - ૧
-(અસુરાદિ ભવનપતિ ના - ૧૦ + વ્યંતર નો - ૧ + જ્યોતિષી નો - ૧ + વૈમાનિક નો - ૧ = ૧૩) એવી રીતે ચ
ગતિ ના ચોવીસ દંડક થાય છે. ૧+૯+૧+૧૩ = ૨૪ દંડક થાય છે.

~o~

૪. જંબુકુમાર ના લગ્ન આઠ કન્યાઓ સાથે થયેલા છે. ત્યાં કરોડો ની નહીં અબજો ની સંપત્તિ છે.
કન્યાઓ ભોગની પ્રાર્થના કરી રહી છે. અને આ શ્રેષ્ઠિ પુત્ર ત્યાગ વૈરાગ્ય ની વાતો કરી રહ્યો છે. ચોરી કરવ
આવેલો પ્રભવકુમાર ત્યાં પહોંચી ભીંત ને કાન અડાળી અંદર માં થતી વૈરાગ્ય ની વાતો કાને અથડા
પ્રભવકુમાર ને ઝટકો લાગ્યો, મોહનિદ્રા માંથી એનો આત્મા જાગી ગયો. ત્યારે પ્રભવ પણ જંબુકુમા
પાસે પહોંચી ગયો, એમના ચરણો માં પડ્યો. અને કહે છે - તમારું યૌવન અને જીવન સફળ છે. હું તો ચ
છું તમારા ઘરે મોટી ચોરી કરીને આજથી ચોરી ન કરવી પડે એમ વિચારતો હતો. તમારી વાણી સાંભ
તમારી વૈરાગ્ય ભરેલી વાણીએ મારું હૃદય મારુ જીવન ચોરી લીધું છે. જેથી આજ ની મારી ચોરી અંતિમ
બની રહેશે. હું પણ આપની સાથે દીક્ષા લઈશ. એમ એનું મહત્વ છે.

~o~

૫.

જે પુરુષો શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ના ચરણ-યુગલ ને હંમેશા નમે છે. તેઓ નઠારા પવન થી ક્ષોભ પામેલા
સમુદ્ર ના ઉગ્ર તરંગો ના ભયંકર શબ્દોવાળા અને સંભ્રમ-ઉત્કંઠા થી ભય વડે વિહ્વળ બનેલા
ખલાસીઓએ જેમાં પોતાનો વ્યાપાર મૂકી દીધો છે. તેમાં પણ એના વહાણ ને અખંડિત રાખ
ઈચ્છેલા કાંઠાને ક્ષણવાર માં પ્રાપ્ત કરે છે. માટે જે પુરુષો શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ના ચરણ-યુગલ